

Міжнародний економіко-гуманітарний
університет імені академіка Степана Дем'янчука
Юридичний факультет

Всеукраїнська
науково-практична конференція

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЮРИДИЧНОЇ НАУКИ ТА ПРАКТИКИ В ХХІ СТОЛІТТІ

м. Рівне,
16-17 жовтня 2020 року

СЕКЦІЯ 2. КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО; МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО

ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВООХОРОННИМИ ОРГАНАМИ ВНУТРІШНЬОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

Нікітенко О. І.

доктор юридичних наук, професор,

заслужений юрист України,

*професор кафедри публично-правових дисциплін
факультету права*

*Білоцерківського національного аграрного університету
м. Біла Церква, Київська область, Україна*

В старі добрі часи розумні люди казали: придбаючи будинок, обирає сусіда. Сьогодні ми з вами стали сусідами волею історії, у нас немає вибору, але є реальний шлях створення добросусідських відносин на благо нашого народу.

Тема конференції, як ми її розуміємо, широкомасштабна, і ми обговоримо механізм забезпечення внутрішньої безпеки мешканців прикордонних районів країни від протиправних посягань, захисту суверенітету і територіальної цілісності України, забезпечення її економічної та інформаційної безпеки. Забезпечення державної безпеки і захисту державного кордону держави покладається на відповідні військові формування та правоохранні органи держави, організація і порядок діяльності яких визначається законом [1].

Не випадково вибраний масштаб дослідження – безпека прикордонних регіонів. В них, як в краплі води, сконцентровані ті проблеми, які є камінням спотикання на макрорівні. Відповідно Закону України «Про державний кордон України»: Державний кордон України визначається Конституцією та законами України, а також міжнародними договорами України, згода на обов’язковість яких надана Верховною Радою України.

Державний кордон України є лінія і вертикальна поверхня, що проходить по цій лінії, які визначають межі території України – суші, вод, надр, повітряного простору.

Координація діяльності військових формувань та правоохранних органів держави із захисту державного кордону здійснюється Державною прикордонною службою України [2].

Використовуючи міжнародне право щодо забезпечення суверенітету та територіальної цілісності держав є довготривалою історією забезпечення територіальної цілісності країн. Поважати сусіда – це не самперед дотримання установленого правопорядку, верховенства права, законності, права і свободи людини та їх гарантії, проведення зборів, мітингів, походів та демонстрацій.

Проблеми наукового забезпечення правопорядку у прикордонних районах країни необхідно підкреслити погляд на проблему і поняття транснаціональної злочинності, частиною якої є прикордонна злочинність. Всесвітні процеси європейського та світового взаємозв'язку, взаємопроникнення, глобалізації економічних, політичних, культурних, соціально-психологічних відносин підкріплюваними новими комунікаційними можливостями, в тому числі і сфері злочинності та охорони суверенітету та територіальної цілісності і правопорядку.

Здійснення реформаційних процесів у сфері правоохоронної діяльності в Україні та унормування статусу правоохоронних органів в Конституції України, перш за все потребує з'ясування сутності терміну «правоохоронні органи», виявлення їх функціонального призначення і, виходячи з цього, – визначення системи цих органів. Поняття «правоохоронні органи» є одним із найбільш невизначених в українському правознавстві, внутрішньо суперечливим і надмірним за обсягом. Це поняття також відрізняється своєю безпредметністю в Конституції та законах України, відсутністю суб'єктного складу, у зв'язку з чим виникає певна конкурентність термінів – «правоохоронні органи», «правозахисні органи», «органи кримінальної юстиції» [3].

Зараз в українському адміністративному праві налічується від 17-ти до 80-ти правоохоронних органів залежно від конкретного змісту, який вкладається в розуміння «правоохоронні функції» і засновані на ній критерії класифікації. В результаті широкого тлумачення «правоохоронної функції» до правоохоронних органів включаються майже всі органи виконавчої влади, які в тій чи іншій мірі займаються виконанням правоохоронних функцій, тобто так чи інакше правоохоронною діяльністю.

Разом з тим у Законі України «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів» включені: органи прокуратури, Національної поліції, служби безпеки, Військової служби правопорядку у Збройних Силах України, Національне антикорупційне бюро України, органи охорони державного кордону, органи доходів і зборів, органи і установи виконання покарань, слідчі ізолятори, органи державного фінансового контролю, рибоохорони, державної лісової охорони, інші органи, які здійснюють правозастосовні або правоохоронні функції. [4]

Але названа проблема має ще один аспект, який поки що не притягнув увагу науковців, спеціалістів, практиків принаймні в Україні. Розмова йде про те, що внаслідок названих процесів інтеграції сфера боротьби в прикордонних районах зі злочинністю та забезпечення внутрішньої безпеки країни перестає бути «зоною» лише внутрішньої справи інтересів однієї держави. Правоохоронна система кожної держави повинна бути готовою до таких процесів у всіх ланках боротьби зі злочинністю. До того ж обґрунтовані прогнози на початок

ХХІ сторіччя свідчить, що процеси міжнародної інтеграції і глобалізації будуть нарости i, наряду поруч зі своїм позитивним значенням, створювати сприятливі умови для міждержавного розповсюдження злочинності та створювати умови щодо поняття суверенітету, територіальної цілісності держави, економічної та інформаційної безпеки, що є важливими складовими національної безпеки України, під якою прийнято розуміти стан захищеності життєво важливих інтересів особи, суспільства та держави від реальних та потенційних внутрішніх і зовнішніх загроз у державно-політичній, економічній, соціальній, екологічній та інформаційних сферах.

Досягнення цілей по проблемах винесених на обговорення науково-практичної конференції, нам бачиться в об'єднанні науковців, спеціалістів, практиків, державних і правоохоронних органів щодо сприяння консолідації та розвитку української нації, її історичної свідомості, традиції, культури, а також розвитку етнічної, культурної, мовної та релігійної самобутності всіх корінних народів та національних меншин України.

Література:

1. В.Я. Тацій. Доповідь комісії з питань правоохоронної діяльності на пленарному засіданні Конституційної Асамблей. – Київ, – 2012.
2. Закон України «Про державний кордон України» від 4 листопада 1991 р./Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, № 2.
3. Конституція України(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141).
4. Закон України «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 11, ст. 50).

ОКРЕМІ АСПЕКТИ КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА НА ПРАЦЮ

Хашев А. В.

студент юридичного факультету

Науковий керівник: Чепік-Трегубенко О. С.

кандидат юридичних наук,

доцент кафедри загальноправових дисциплін

*Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ
м. Дніпро, Україна*

Динамічний розвиток громадянського суспільства, зумовлений розвитком ринку праці, налагодженням механізмів внутрішньої трудової міграції, потребує якісного забезпечення та гарантування соціально-